

Висновки. Отже, можна зробити такі висновки:

- сьогодні неможливо побудувати сучасну систему менеджменту функціонуючого підприємства без врахування екологічного фактора, без врахування вимог екологічної безпеки, яка в свою чергу пов'язана з промисловою безпекою і достатньо впливає на економічну безпеку підприємства;
- фінансовий моніторинг, як один з економічних інструментів екологічного менеджменту, дає характеристику фінансового стану організацій (підприємств), відображає результати можливості розрахунків організації за своїми зобов'язаннями і відбиває реальні можливості витрат, які можуть бути задіяні або вже були задіяні на попередження аварій і НС техногенного характеру;
- роль екологічного менеджменту в управлінні економічною безпекою дуже велика, оскільки саме ця складова загального сучасного менеджменту має велику кількість інструментів управління потенційно небезпечними об'єктами промисловості з високим ступенем фінансового, технічного, технологічного, екологічного і, як наслідок, економічного ризику в цілому.

Джерела та література:

1. Аніщенко В.О. Фінансові проблеми розвитку екологічного підприємництва // 36 матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фінансове та інституційне забезпечення підприємництва в Україні», Київ, 24-25 березня 2005 р. /Редкол.: І.І. Тимошенко та ін. - К.: Вид-во ЄУ, 2005.- С. 1-12.
2. Аніщенко В.О., Кайстренко Т.Л., Митькевич Н.В. Аналіз екологізації фінансово-економічної системи в Україні // Сіверянський літопис, № 1, 2002.- С. 169-173.
3. Быстряков И.К. Адаптивное управление эколого-ориентированным развитием как методологическая проблема //Методы решения экологических проблем / Под. ред. Л.Г. Мельника. - Суми, 2001. - С. 51-68.
4. Данилишин Б.М. Эколого-экономические проблемы обеспечения устойчивого развития производительных сил Украины. - К.: СОПС НАН Украины, 1996. - 260 с.
5. Дорогунцов С.І., Ральчук О.М. Управління техногенно-екологічною безпекою у парадигмі сталого розвитку. - К., 2001. - 175 с.
6. Мельник Л.Г. Екологічна економіка - Суми, 2003. - 348 с.
7. Ілляшенко С.М., Божкова В.В. Управління екологічними ризиками інновацій. - Суми, 2004. - 214 с.
8. Лук'янихін В.О. Екологічний менеджмент. - Суми, 2002. - 320 с.
9. Хвесик М.А., Горбач Л.М., Кулаковський Ю.П. Економіко-правове регулювання природокористування: Монографія. - К., 2004. - 524 с.
10. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств: Навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання-Прес, 2004. - 424 с.

Максим Демченко

●

НАБЛИЖЕННЯ СУЧАСНОЇ БАНКІВСЬКОЇ І ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ДО СВІТОВИХ СТАНДАРТІВ

Сучасний економічний розвиток української держави неможливий без трансформації і наближення національних банківських та торговельних механізмів до загальноприйнятих світових норм та стандартів. Від цього безпосередньо залежить якість експортно-імпортних операцій суб'єктів господарювання України, їх захищеність від проблем, пов'язаних із відмінностями в економічних структурах, юрисдикціях, діловій та банківській практиці в різних країнах. Головними міжнародними організаціями, які сприяють цьому питанню, є Світова організація торгівлі (СОТ), Комісія з права міжнародної торгівлі при ООН та Міжнародна торговельна палата (надалі МТП). Зосереджено нашу увагу на діяльності Міжнародної торговельної палати, також відомої на міжнародній арені як «Світова організація бізнесу».

Від моменту заснування МТП у 1919 році місцезнаходженням організації та її Міжнародної штаб-квартири є місто Париж, Франція. МТП користується авторитетом у розробці сучасних розрахункових стандартів та правил, зразкових контрактів, торговельних кодексів, що регулюють ведення транскордонного бізнесу, також об'єднує різні сектори економіки у ринкових країнах. Найважливішими продуктами МТП є: Інкотермс-2000, UCP 500, уніфіковані правила, кодекси і типові контракти.

Міжнародна торговельна палата діє з метою:

- представництва торговельного, промислового, фінансового, транспортного, страхового і, в цілому, усіх секторів міжнародного бізнесу;
- ствердження точок зору корпорацій, компаній, організацій, фірм і фізичних осіб, задіяних у міжнародній торгівлі та пов'язаних із нею господарських операціях, і висловлення їх перед відповідними міжурядовими інституціями, а також, через свої національні комітети, групи і безпосередніх членів, перед урядами та іншими органами відповідних країн;
- забезпечення ефективних і послідовних заходів в економічній та правовій сферах з метою сприяння гармонійному зростанню і свободі міжнародної комерційної діяльності;
- надання практичних і експертних послуг міжнародній діловій спільноті;
- заохочення ефективного зближення та співробітництва між бізнесменами різних країн та між організаціями, що їх об'єднують.

Зважаючи на мету МТП, входження України до її структури вбачається дуже корисним і своєчасним. Почався цей процес з 1 жовтня 1997 року, коли тодішній міністр закордонних справ України Г.Й.Удовенко в рамках головування на 52-ій сесії Генеральної Асамблеї ООН зустрівся з Генеральним секретарем МТП пані Марією Ліванос Каттауї. Під час зустрічі було вирішено створити Український національний комітет МТП (УНК МТП) для розвитку відносин з МТП, іноземними, міжнародними урядовими та підприємницькими структурами, конструктивного посередництва між державою та підприємцями України, сприяння міжнародній торгівлі, інвестиціям, зміцненню та лібералізації ринкової економіки. Така ініціатива була підтримана Кабінетом Міністрів України, який своїм розпорядженням № 22692/23 від 12 листопада 1997 р. доручив причетним міністерствам і відомствам України надати необхідну допомогу у створенні Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати. Остаточно Український національний комітет МТП (УНК МТП) було створено 14 серпня 1998 року після отримання згоди від Антимонопольного комітету України та його реєстрації. Показовим є те, що Україна на теренах колишнього СРСР другою (після Литви) увійшла до складу МТП.

Співзасновниками УНК МТП є такі поважні організації та установи, як: Український союз промисловців і підприємців (УСПП), Спілка юристів України, юридична фірма «Юріс», об'єднання підприємств хімічної галузі України «Союз хіміків України», Українська ліга підприємців агропромислового комплексу, Українська академія зовнішньої торгівлі. Першим президентом УНК МТП було обрано голову Українського союзу промисловців і підприємців А.К.Кінаха, а після закінчення строку його президентських повноважень III Асамблея учасників УНК МТП 23 червня 2000 р. однотайно обрала президентом УНК МТП Володимира Ігоровича Щелкунова, першого віце-президента УСПП.

Головними завданнями своєї діяльності УНК МТП ставить:

- сприяння конструктивному запозиченню Україною на рівні державного регулювання та приватної ділової практики найсучасніших міжнародних правил і стандартів, практичного фахового досвіду галузевого та універсального значення;
- здійснення підтримки заходів державної влади щодо приєднання до глобальних і регіональних економічних об'єднань;
- сприяння збільшенню експорту вітчизняної продукції до різних країн світу, пропагування виробничої діяльності своїх учасників;
- усунення бар'єрів, які перешкоджають зовнішньоекономічній діяльності українських підприємств;
- лобювання в органах державної влади та місцевого самоврядування інтересів українських підприємств (учасників УНК МТП) у веденні бізнесу на національному та міжнародному рівні;
- надання допомоги підприємцям (Учасникам УНК МТП) у проведенні заходів щодо обмеження невиправданого втручання держави у їх діяльність;
- захист інтересів своїх учасників;
- включення учасників УНК МТП до пілотних проектів МТП та УНК МТП з подальшим поширенням позитивного досвіду в Україні та у світі;
- залучення іноземних партнерів до проведення відповідних заходів щодо широкого впровадження в торгівлю і виробництво України сучасних технологій з інвестуванням у вітчизняну економіку.

За вісім років існування УНК МТП проведена велика та плідна робота, щодо налагодження відносин та конструктивної взаємодії між Національними комітетами МТП інших держав, започаткування діалогу і ділових відносин у вигляді бізнес-форумів, конференцій, індивідуальних зустрічей та переговорів, спільна робота на виставках та ярмарках тощо. Налагоджено співпрацю із 88 національними комітетами зарубіжних держав та використовуючи можливості торгово-економічних місій у складі посольств України за кордоном. Триває процес

відкриття закордонних представництв Українського національного комітету МТП, на сьогодні їх створено 11 у таких стратегічно важливих країнах світу, як: Російська Федерація, Сполучені Штати Америки, Китайська Народна Республіка, Федеративна Республіка Німеччина, Іспанія, Республіка Кіпр, Королівство Данія, Угорська Республіка, Об'єднані Арабські Емірати, Республіка Польща. Створена розгалужена регіональна система в Україні за обласним принципом, у тому числі і в Чернігівській області на базі ВАТ «Чернігівський завод радіоприладів» («ЧеЗаРа»). Між Українським національним комітетом МТП і Донецькою, Запорізькою, Чернігівською, Дніпропетровською, Луганською торгово-промисловими палатами укладені двосторонні угоди про співробітництво і партнерство. Під егідою Українського національного комітету МТП відбулися візити делегації ділових кіл до Королівства Таїланд, ОАЕ, Франції, Хорватії, Греції, Кіпру, Угорщини, Куби та Словенії. Все це дає можливість стверджувати, що Україна впевнено наближається до тісної і взаємовигідної економічної співпраці зі світовим співтовариством.

Джерела та література:

1. Международная торговля: финансовые операции, страхование и другие услуги / Пер. с англ. - К.: Торгово-издательское бюро ВНУ, 1994.
2. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения/Под ред. Л.Н.Красавиной.- М.: Финансы и статистика, 1994.
3. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч.посібник / О.І.Береславська, О.М.Наконечний, М.Г.Пясецька та ін.;За заг.ред. М.І.Савлука.- К.:КНЕУ, 2002.
4. Михайлов Д.М. Международные расчеты и гарантии. - М.:ФБК-ПРЕСС,1998.
5. Ющенко В., Міщенко В. Управління валютними ризиками. - К.: Знання,1998.
6. Офіційний сайт / Верховна Рада України . - www.rada.gov.ua
7. Офіційний сайт / Український Національний комітет Міжнародної Торгової Палати. - www.iccua.org

Анастасія Бортник

ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин в Україні швидкість розвитку будь-якої підприємницької структури залежить передусім від того, наскільки реальними і обґрунтованими є цілі, поставлені перед нею, оскільки саме на їх основі відбувається стратегічне, поточне та оперативне планування діяльності даної структури. Досить тривалий проміжок часу в економічній літературі переважала думка, що головною метою діяльності будь-якого підприємства є максимізація прибутку, тобто вважалося, що підприємство буде доти здійснювати свою діяльність, доки буде максимізувати свої прибутки. Зазначимо, що при цьому відбувалося ототожнення функції підприємства, невиконання якої неодмінно призводило б до його ліквідації, і цілі. На практиці ж підприємства досить впевнено утримували свої позиції на ринку, якщо не лише не отримували прибутку від здійснення діяльності, а й мали незначні збитки. Це привело до спростування думки, що головною метою діяльності будь-якого комерційного підприємства є максимізація прибутку, а також дозволило розділити поняття функції і цілі підприємства, довести існування інших цілей у підприємств.

Мета цієї статті полягає у дослідженні різних класифікацій факторів економічного росту, розгляді типів економічного зростання, вимірі темпів економічного зростання, застосуванні інноваційного підходу до класифікації факторів економічного зростання.

На нашу думку, для більшості вітчизняних підприємств в умовах конкурентоспроможного ринкового середовища найприйнятнішими є такі цілі, як завоювання певного сегмента ринку, зміцнення ринкових позицій підприємства, створення і збереження позитивної репутації, тобто економічне зростання підприємства.

Поняття економічного зростання є досить багатоаспектним і складним, оскільки, з одного боку, його можна розглядати як оцінку діяльності підприємства протягом певного проміжку часу, а з іншого боку, це є процес, що супроводжується якісними і кількісними змінами стану підприємства. Саме тому кожному підприємству необхідно володіти інформацією хоча б про основні фактори економічного зростання і вміти керувати ними на свою користь. Крім того, за допомогою визначення сукупності факторів, за рахунок впливу яких відбувається даний процес, можна визначити тип економічного зростання, що є дуже важливим для майбутньої діяльності підприємства.